

١. امامت و فلسفه حج

١. امامت و فلسفه حج

١) فلسفه حج: قَالَ الرّضا (ع): إِنَّمَا أُمْرُوا بِالْحُجَّ لِعِلَّةِ الْوِقَادَةِ إِلَيَّ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ طَلَبَ الرِّبَادَةَ وَ الْحُرُوجَ مِنْ كُلِّ مَا افْتَرَفَ الْعَبْدُ تَائِيًّا مِمَّا مَضَى مُسْتَأْنِفًا لِمَا يَسْتَفْيِلُ مَعَ مَا فِيهِ مِنْ إِخْرَاجِ الْأَمْوَالِ وَ تَعْبِ الْأَبْدَانِ وَ الْأَشْتِغَالِ عَنِ الْأَهْلِ وَ الْوَلَدِ وَ حَظْرِ النَّفْسِ عَنِ الْلَّذَاتِ شَاصِحًا فِي الْحَرَّ وَ الْبَرْدِ ثَابِتًا عَلَيَّ ذَلِكَ دَائِمًا مَعَ الْحُصُونَ وَ الْاسْتِكَانَةِ وَ التَّدَلِّلِ مَعَ مَا فِي ذَلِكَ جِمِيعِ الْخُلُقِ مِنَ الْمَنَافِعِ جِمِيعَ مَنْ فِي شَرْقِ الْأَرْضِ وَ غَرْبِهَا وَ مَنْ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ مَنْ يَكُونُ وَ مَنْ لَا يَكُونُ مِنْ بَيْنِ تَاجِرٍ وَ جَاهِلٍ وَ بَائِعٍ وَ مُشْتَرٍ وَ كَاسِبٍ وَ مِسْكِينٍ وَ مُكَارٍ وَ فَقِيرٍ وَ قَضَاءِ حَوَائِجِ أَهْلِ الْأَطْرَافِ فِي الْمَوَاضِعِ الْمُمْكِنِ لَهُمُ الْاجْتِمَاعُ فِيهِ مَعَ مَا فِيهِ مِنَ التَّعَفُّهِ وَ تَقْلِيلِ أَخْبَارِ الْأَئِمَّةِ (ع) إِلَيْ كُلِّ صُنْفٍ وَ نَاحِيَةِ عَلَالِ الشَّرَائِعِ، ج ١، ص .٢٧٣

٢) أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ص) كَانَ الْإِمَامُ ثُمَّ كَانَ عَلَيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ ثُمَّ الْحَسَنُ ثُمَّ الْحَسَنُ بْنُ عَلَيٍّ ثُمَّ مُحَمَّدُ بْنُ عَلَيٍّ (ع) ثُمَّ هَذَا (منم) كافی، ج ٤، ص ٤٦٦.

٣) لَا أَقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ وَ أَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ بَلْدٌ / ١ - ٢ .

٤) حج و سیله قیام: جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِياماً لِلنَّاسِ مائده / ٩٧ .

٥) امام المسلمين حتى اگر از بیت المال هم که شده باید مردم را به حج بفرستد تا با شکوه انعام شود.

٦) امام صادق (ع) می فرمود: "اگر می تواني نان و نمک بخوری و پول خود را برای حج ذخیره کنی، چنین کن." وافی،

٢. حضرت ابراهیم (ع)

١) إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لِلَّذِي بِبَيْكَهُ مُبَارَكًا خانه مردم آل عمران / ٩٦ .

٢) إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَاماً امام مردم بقره / ١٢٤ .

٣) وَ عَهَدْنَا إِلَيْ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ أَنْ طَهَّرَا بَيْتَنِي لِلطَّائِفَيْنَ وَ الْعَاكِفَيْنَ وَ الرَّجَعِ السُّجُودِ بقره / ١٢٥ .

٤) وَ اخْتَدُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلِّي بقره / ١٢٥ .

٥) طواف باید بین کعبه و مقام ابراهیم که امام بود، باشد.

٣. حضرت علی (ع)

۱. امامت و فلسفه حج

۱. کعبه زادگاه حضرت

کعبه با آن همه اهمیتی که دارد زادگاه امام است چون امام ارکان البلاد است.

۲. اعلام برائت از مشرکین

آیات اول سوره توبه نازل شد و توسط امیر المؤمنین (ع) اعلام برائت از مشرکین انجام شد.

باید دانست که اعلام برائت از مشرکین:

اعلام موجودیت مسلمین، اعلام سازش ناپذیری مسلمین، اعلام اقتدار مسلمین است، اعلام مواضع مسلمین است، پس کسی که این پیام را می خواند باید حساب شده باشد.

رسول خدا (ص) آیات برائت را اول به ابوبکر داد تا به مکه رفته و در عید قربان قرائت کند اما پس از اعزام ابوبکر جبرئیل نازم شد و دستور آمد که این مأموریت را یا خودت یا مردی از خودت انجام دهد

علی (علیه السلام) خودش را به ابوبکر رساند. آیات را گرفت و در روز عید قربان در کنار جره عقبه مستقر شد و فرمود: أنا رسول الله إليكم سپس آیات برائت را خواند و قطعنامه‌ای در چهار بند اعلام کرد:

۱) از امسال ورود مشرکین به خانه خدا منوع.

۲) طواف عربان منوع.

۳) وارد بھشت نمی‌شود مگر مؤمن.

۴) عهدها و پیمان‌ها پایان‌یافته اعلام می‌شود.

علامه طباطبایی در المیزان میگوید این ماجرا را بلاذری، ترمذی، واقدی، شعیی، شعبی، واحدی، قرطی، قشیری، سمعانی، احمد بن حنبل، محمد بن اسحاق، اعمش، ابوهریره، انس، ابورافع، ابن عباس و ... نقل کرده‌اند

در روایتی نقل شده ابوبکر ناراحت شده خدمت رسول خدا رسید و علت را پرسید. حضرت فرمود: لا و لکن الامین جبرئیل (ع) هبّط إلَيْهِ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ بِأَنَّهُ لَا يُؤْدِي عَنْكَ إِلَّا أَنْتَ أَوْ رَجُلٌ مِنْكَ وَ عَلَيْهِ مِنِّي وَ لَا يُؤْدِي عَنِّي إِلَّا عَلَيْهِ
إرشاد مفید، ج ۱، ص ۶۵.

۳. غدیر خم مکمل حج است

۱. امامت و فلسفه حج

نصب امام درمسیر حج (غدیر خم)

۴. حج محل تبلیغ امامت

جابر بن عبد الله انصاری و ابوذر غفاری و ... در ایام حج شرکت کرده از هر فرصتی استفاده می نمودند و حدیث غدیر خم را نقل می کردند.

۴. امام حسن (ع)

امام سجاد (ع) بارها پیاده و امام حسن (ع) بیست مرتبه پیاده به حج رفته‌اند.

۵. امام حسین (ع)

۱) قبل از سال ۶۱ سه سال امام علیه السلام در مراسم حج شرکت می کرد و صحابه و تابعین را دعوت کرده و می فرمود: سخنان مرا بنویسید و به اهل بلاد خود برسانید.

۲) با وضعیت بسیار حساس و در موقعیت بسیار حساسی شهر مکه را ترک کرد به طوری که مهمترین خبر حج آن سال، این خبر بود.

۶. امام سجاد (ع)

عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَلَيٍّ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: "حَجَّ عَلَيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (ع) مَاشِيًّا فَسَارَ عِشْرِينَ يَوْمًا مِنَ الْمَدِينَةِ إِلَى مَكَّةَ" إرشاد مفید، ج ۲، ص ۱۴۴.

قَالَ عَلَيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (ع): أَيُّهَا النَّاسُ أَنَا أَبْنُ مَكَّةَ وَ مِنِي أَنَا أَبْنُ رَمْزَ وَ الصَّفَا بِحَارَالْأَنوارِ، ج ۴۵، ص ۱۳۷.

امام سجاد (ع) در هر شب‌هروز ماه رمضان بعد از هر نماز از خداوند توفيق حج طلب می کند و گاهی در یک دعا چند مرتبه.

۷. امام باقر (ع)

قَالَ الْبَاقِرُ (ع): إِنَّمَا أَمْرَ النَّاسُ أَنْ يَأْتُوا هَذِهِ الْحِجَارَ فَيَطْوُفُوا بِهَا ثُمَّ يَأْتُونَا فَيُخْبِرُونَا بِوْلَاتِهِمْ وَ يَعْرِضُونَا عَلَيْنَا نَصْرَهُمْ کافی، ج ۴، ص ۵۴۹.

۱. امامت و فلسفه حج

امام باقر (ع) وصیت می کند که ده سال در سرزمین منی برای او عزاداری کنند و جنایات حکومت ظالم را که بر اهلیت وارد کرده اند، بگویند.

۲. امام زمان (ع)

۱) امام زمان (ع) هر سال در مراسم حج حضور دارند.

آری در عرفاتی که امام نباشد معرفتی نیست در مشعری که امام نباشد شعوري نیست.

اگر در منی امام نباشد رمی نیست شیطانها قد علم کرده ایستاده اند.

اگر در کنار زمزم امام نباشد آبی نیست بلکه سراب است.

همانطور که حیات هر زنده‌ای وابسته به آب است مِنَ الْمَاءِ كُلَّهُ شَيْءٌ حَقِّي انبیاء / ۳۰.

حیات معنوی هر انسان از رهبران آسمانی است. دَعَاكُمْ لِمَا يُجِيئُكُمْ انفال / ۲۴.

كمالالدين، ج ۲، ص ۳۹۰

۲) علمای ما بیش از هر جا در مراسم حج به دنبال گمشده خود یعنی امام زمان (ع) می‌رفته‌اند. علی بن مهزیار اهوایی حدود بیست مرتبه به عشق دیدار امام عصر به حج رفت تا اینکه در مرتبه آخر به او مژده داده شد که امسال خدمت حضرت مشرف خواهی شد. سراسیمه با اولین کاروان حرکت کرد و خود را از راه عتبات به مکه رساند. روزی پس از طواف شخصی را دید که او را با نام صدا میزند خلاصه قرار گذاشتند در فلان جا در خدمت امام رسیدند ...

در روایت آمده: امام زمان (ع) به اذن خدا حرکتش را از مکه شروع می‌کند در حالی که تمام مردم جهان صدایش را می‌شنوند و تصویرش را می‌بینند به خانه کعبه تکیه زده می‌گوید: بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرُ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ هود / ۸۶.

و مردم را دعوت می‌کند. اولین گروهی که با آن حضرت بیعت می‌کنند ۳۱۳ نفر هستند حضرت در مکه می‌مانند تا تعداد یارانش به ده هزار نفر می‌رسد. از آنجا به سمت مدینه حرکت می‌کند. [كمالالدين، ج ۱، ص ۳۳۰](#)